BOK: *Rolv Bjelland vokste opp med en pappa som hadde sittet i tysk konsentrasjonsleir. Han levde med mange traumer og Rolv husker han ofte var flau over farens oppførsel.*

Rolv skrev bok om sin far:

– Jeg har skrevet av m

KJELLER: Å skrive boka «Fars nei» førte til at Rolv Bjelland fikk bearbeidet vonde minner fra barndommen.

TRINE KJUS
trine.kjus@rb.no

– I fjor, da boka ble lansert, var det skammen som opptok meg. Nå har jeg lagt det bak meg. Jeg har rett og slett skrevet av meg skammen, sier Rolv Bjelland (77).

Han vokste opp på Kjeller i etterkrigstida. Faren, Einar Bjelland, hadde sittet i tysk fangenskap under krigen, og var traumatisert av alt han hadde opplevd i fangeleiren Stutthof.

Rolv husker at han ofte ble flau og følte skam over faren sin, og han forsøkte å skjule for kameratene hvordan faren kunne være.

Boka «Fars nei» kom ut i fjor, og Romerikes Blad gjorde et intervju med Rolv Bjelland om boka.

– Nå har det snart gått et år, og boka og avisomtalen ble starten på en fin prosess, forteller Rolv.

Han har holdt flere foredrag i løpet av det siste året, og fredag 27. september skal han snakke på seniortreffet i Fjellhamar kirke.

Ble sett på som illojale

«Fars nei» handler om norske politifanger under krigen. Einar Bjelland var politimann da krigen brøt ut og i 1941 fikk han stilling som politimester i Egersund. Fordi han nektet å underordne seg nazistene, ble han fratatt stillingen året etter. Han ble først omplassert, men i 1943 ble han arrestert og sendt til tysk konsentrasjonsleir.

Einar Bjelland delte skjebne med 270 andre norske politifolk. Under krigen var det norske politistyrker som pågrep jødene og bisto i deportasjonene av jøder og politiske fanger. Noen nektet å samarbeide med okkupasjonsmakten, og ble sett på som illojale. Mange ble arrestert og sendt i fangenskap.

Einar Bjelland ble sendt med transportskipet «Donau» til konsentrasjonsleiren Stutthof i det tyskokkuperte Polen. Det han opplevde der, satte varige spor. Rolv husker at faren kunne miste helt kontrollen hvis han ble stresset, og som barn var det vanskelig for Rolv å forstå hvorfor faren oppførte seg som han gjorde.

– Å føle på skam er noe mange kan oppleve, og det er viktig å snakke om det. For meg har boka ført til at jeg har kvittet meg med skammen, og greid å legge den bak meg, sier Rolv Bjelland.

Fikk lite heder

Han har det siste året kommet i kontakt med mange andre etterlatte etter politifanger fra Stutthof.

– Det har vært nyttig og lærerikt å snakke med andre som har liknende erfaringer, og det har også dukket opp mange nye problemstillinger. Blant annet ble det skapt en myte om at politifangene i Stutthof ble behandlet godt og hadde det ganske bra. Fars historie viser at det ikke stemmer, sier Bjelland.

At mange av politifangene slet med posttraumatiske etter-

BEGGE FOTO: LISBETH LUND ANDRESEN

neg skammen

Nå har det snart gått et år, og boka og avisomtalen ble starten på en fin prosess.
ROLV BJELLAND

virkninger har også vært et ukjent kapittel. Einar Bjelland slet med å tilpasse jobben i politiet da han kom tilbake etter krigen.

– Mange av politifangene slet med å integreres i politiet etter frigjøringen, og mange opplevde å få lite heder for sitt valg om å stå opp mot okkupasjonsmakten, sier Bjelland.

FOREDRAG: *Rolv Bjelland holder foredrag i Fjellhamar kirke om boka "Fars nei".*

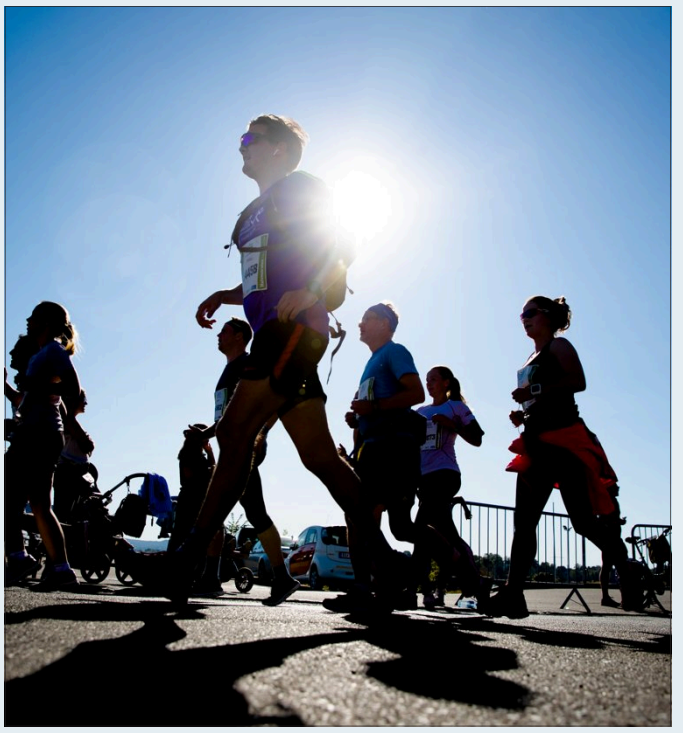

GATELØP: *Oslo Maraton er ett av Norges største gateløp og arrangeres den tredje lørdagen i september hvert år.*
FOTO: STIAN LYSBERG SOLUM / NTB

Oslo Maraton trekker folkehav – Ruter advarer om forsinkelser

OSLO: Det ventes at rundt 100.000 mennesker inntar Oslo sentrum når Oslo Maraton går av stabelen lørdag. – Kan veldig fort bli forsinkelser, opplyser Ruter.

Over 23.000 deltakere skal løpe gjennom Oslos gater. Startstreken, og målstreken, befinner seg på Rådhusplassen. Den 21,1 kilometer lange ruta strekker seg gjennom flere av hovedstadens mer populære gater.

Løperne skal blant annet innom Karl Johans gate, Prinsens gate og Grensen.

Løpsleder Edwin Ingebrigtsen kan opplyse til NTB at de forventer at omkring 100.000 mennesker kommer til å oppholde seg på og rundt Rådhusplassen i forbindelse med løpet.

– La bilen stå

Dette går naturlig nok hardt utover trafikken i hovedstaden. Ingebrigtsen opplyser at de har prøvd så godt de kan å informere om avvikene i trafikken, og at de har sendt ut over 100.000 meldinger til de som blir direkte eller indirekte berørt av at veiene stenges.

– Vi oppfordrer folk til å gjøre seg kjent med avvikene og la bilen stå på lørdag hvis man kan, sier Ingebrigtsen.

Han påpeker at det kan bli ekstra utfordrende i år, nå som Ring 1 er stengt.

– Det er klart at det nok kan oppleves krevende å ferdes i Oslo med bil dersom man må. Derfor oppfordrer vi flest mulig til å bruke beina, sykle, eller sjekke Ruter-appen. T-banen går jo som normalt, så det er nok det aller lureste, sier løpslederen.

– En påvirkning

Totalt seks trikkelinjer og tolv bybusslinjer får omkjøring, i tillegg til to regionbusser. Endringene settes i sving allerede klokken 5 om morgenen, og vil ikke gå tilbake til normalen før klokken 22 lørdag kveld. I tillegg til omkjøringene må man regne med at det går litt tregere enn vanlig.

– Det kan veldig fort bli forsinkelser. Det kommer til å være masse folk i byen og det kommer til i ha en påvirkning, sier pressetalsperson Øystein Dahl Johansen i Ruter til NTB.

Han oppfordrer, i likhet med Ingebrigtsen, til å ta T-bane om man har mulighet, da alle T-banelinjer vil gå som normalt. Det er dog ikke satt inn ekstra T-bane-avganger for å avlaste, opplyser han.

Han anbefaler samtidig å holde seg oppdatert i Ruter-appen på hvilke endringer som gjelder og om din holdeplass er betjent.

– Man bør også kanskje beregne litt ekstra tid. Det er ventet en god del folk, da kan reisen ta litt lengre tid enn vanlig, avslutter han. (NTB)